

17 MAY 2002

**THE ROLE OF FAMILY SUPPORT IN THE CONTROL OF
HYPERTENSION**

PORNTIP CHAIPERMSAK

**With compliments
of**

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF ARTS
(MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCES)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-1410-9

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

Copyright by Mahidol University

TH
P836r
2002
C.2

4237563 SHMS/M : MAJOR : MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCE
M.A. (MEDICAL AND HEALTH SOCIAL SCIENCE)
KEY WORDS : FAMILY SUPPORT / THE CONTROL OF HYPERTENSION
PORNTIP CHAIPERMSAK : THE ROLE OF FAMILY SUPPORT IN THE
CONTROL OF HYPERTENSION. THESIS ADVISORS : PRASIT LEERAPAN M.A.,
Ph.D., MULLIKA MUTTIKO M.A.,Ph.D., 158 p. ISBN 974-04-1410-9

This study is an analytic survey. Its objectives are to study the behavior of the role of family support in the control of hypertension and those related factors which are population characteristics and social factors (ie. sex, age, education, occupation, marital status and family s economical status), health factors (ie. duration of hypertension sickness, perception of hypertension severity) and the role of family factors (ie. family structure, family relation).

The sample group was 301 primary hypertension patients in the out patients in the out patients department at Pathumthani Hospital in Pathumthani province, related between July to September 2001. The research instrumen was a 4 part interview questionnaire with reliability of variable of perception of hypertension severity, family relation and the role of family support which are 0.70, 0.84 and 0.89 repectively. Statistical analysis is performed using mean, percentage, standard deviation, t-test, one way ANOVA and Stepwise Multiple Regression Analysis.

The results show that the sample groups have a middle level of behaviors of family-support (73.75%). Most of sample group have good family-support both emotional, psychological supports. The other supports concerned information, money and time were a medium levels. Addicitionally the results showed other factor contributing to the role of family support such as family relation, perception of hypertension severity, age and family structure. They could predict 40.30 % of the role of family support in the control of hypertension. Family relation factor could best predict the role of family support at the highest percentage (31.80%), followed by perception of hypertension severity (6.10%) ; age (0.90%) and family structure (1.4%) respectively.

We suggest that family and community should organize social networks for meetings and information exchange with each other. These could be the channel for social support in the control of hypertension.

4237563 SHMS/M : สาขาสังคมศาสตร์การแพทย์และสาธารณสุข ; ศศ.ม. (สังคมศาสตร์การแพทย์
และสาธารณสุข)

พรทิพย์ ฉายเพิ่มศักดิ์ : การสนับสนุนของครอบครัวในการควบคุมโรคของผู้ป่วยความดัน
โลหิตสูง (THE ROLE OF FAMILY SUPPORT IN THE CONTROL OF HYPERTENSION). คณะ
กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ประสิทธิ์ ลิระพันธ์, ค.ม.,Ph.D., มัลลิกา มัติโก, ศศ.ม.,Ph.D., 158
หน้า. ISBN 974-04-1410-9

การศึกษานี้เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการสนับสนุนของครอบครัวในการ
ควบคุมโรคของผู้ป่วยความดันโลหิตสูง และปัจจัยที่สัมพันธ์และมีอิทธิต่อพฤติกรรมการสนับสนุนของครอบครัวใน
การควบคุมโรคความดันโลหิตสูง คือ ปัจจัยด้านประชากรและสังคมได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ สถาน
ภาพสมรสฐานะเศรษฐกิจครอบครัว ปัจจัยด้านสุขภาพ ได้แก่ ระยะเวลาการเจ็บป่วยด้วยโรค การรับรู้ความรุนแรง
โรคความดันโลหิตสูง และปัจจัยด้านครอบครัวได้แก่รูปแบบครอบครัว ความสัมพันธ์ในครอบครัว กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้
ป่วยความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ ที่มารับบริการแผนกผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลปทุมธานี จังหวัดปทุมธานี
จำนวน 301 คน ระหว่างเดือนกรกฎาคม-กันยายน 2544 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่แบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยสร้าง
และพัฒนาขึ้น มีค่าความเที่ยง (Reliability) ของตัวแปรการรับรู้ความรุนแรงโรคความดันโลหิตสูง ความสัมพันธ์ใน
ครอบครัว และพฤติกรรมการสนับสนุนของครอบครัวในการควบคุมโรคความดันโลหิตสูง เท่ากับ 0.70, 0.84 และ
0.89 ตามลำดับ ซึ่งผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย, ร้อยละ, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน, t-test, One way
ANOVA และ Stepwise Multiple Regression Analysis

ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการสนับสนุนของครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง (ร้อยละ
73.75) โดยมีพฤติกรรมการสนับสนุนทางด้านอารมณ์ในระดับดี การสนับสนุนด้านข้อมูลข่าวสาร แรงงาน เงินและ
เวลาในระดับปานกลาง และพบว่าปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการสนับสนุนของครอบครัว ได้แก่ ความ
สัมพันธ์ในครอบครัว รูปแบบครอบครัว การรับรู้ความรุนแรงโรค อายุ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวสามารถทำนายพฤติกรรมการ
สนับสนุนของครอบครัวในการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงได้ร้อยละ 40.30 โดยพบว่าปัจจัยความสัมพันธ์ในครอบ
ครัวสามารถทำนายพฤติกรรมการสนับสนุนของครอบครัวได้สูงสุด (ร้อยละ 31.80) การรับรู้ความรุนแรงโรคความดัน
โลหิตสูง (ร้อยละ 6.10) อายุ (ร้อยละ 0.90) และรูปแบบครอบครัว (ร้อยละ 1.4) ดังนั้นจึงขอเสนอแนะว่าควรจัดกิจ
กรรมกลุ่มในคลินิกความดันโลหิตสูง เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างผู้ป่วย และญาติได้แลกเปลี่ยนความรู้และ
ประสบการณ์ ให้บริการคำปรึกษาการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงแก่ผู้มารับบริการ และจัดทีมสุขภาพติดตามเยี่ยม
บ้าน เพื่อให้ผู้ป่วย และสมาชิกครอบครัวได้ตระหนัก มีความรู้ ความเข้าใจในการดูแลตนเองควบคุมโรคความดัน
โลหิตสูง ทำให้มีความมั่นใจสามารถตัดสินใจเลือกปฏิบัติกิจกรรมการควบคุมโรคความดันโลหิตสูงได้อย่างถูกต้อง
และเหมาะสม ตลอดไป